

Nr 222.

Av herrar **Thore** och **Olsson** i Kullenbergstorp, om skrivelse till
Kungl. Maj:t angående beredande av en grundplåt till
en förbättrad sjömanspensionering.

Enligt vad meddelas i statsverkspropositionen har på krigsförsäkringskommissionens verksamhet under krigsåren uppstått ett överskott som, enligt vad finansministern meddelar, med all sannolikhet rätt väsentligt kommer att överstiga 20 millioner kronor. Av detta överskott har finansministern föreslagit, att 20 millioner kronor skola användas att täcka en del av bristen i vissa andra kristidskommissioners verksamhet. Nämnade 20 millioner kronor ha i ett annat sammanhang, än vad här förekommer, motionsvis föreslagits att tillföras rederilånefonden. Rörande användningen av det återstående överskottet i krigsförsäkringskommissionens rörelse har finansministern icke gjort något uttalande.

Bland de sjöfarande har man sedan lång tid tillbaka haft sin uppmärksamhet fäst på eventuella överskottsmedel i krigsförsäkringsfonden. Man har förmenat, att sådant överskott, vilket ju uppstått genom överdebitering av premier för fartygsförsäkringar under kriget, i en viss utsträckning borde komma sjöfarten och de sjöfarande till godo. Olika sjöfartsändamål ha därvid framskjutits, men bland de sjöfarande har man överallt varit ense därom, att vad man bland dessa i främsta rummet satte värde på vore, i fall några medel ur krigsförsäkringskommissionens rörelse komme sjöfolket tillgodo i form av en grundplåt till en blivande förbättrad *sjömanspensionering*.

Att vårt land under världskriget i så stor utsträckning som fallet var, förmådde uppehålla sina sjöförbindelser trots den, åtminstone tidvis, även för neutrala fartyg uppenbara livsfaran för de ombordvarande, berodde icke minst på oräddheten och plikttroheten hos vårt sjö-

folk. Den officiella redogörelsen över den svenska handelsflottans förluster under krigsåren i fartyg och människoliv är ännu icke slutförd; så mycket vet man emellertid, att förlusterna i människoliv uppgår till ett 600-tal eller mera. Det är icke så, att det svenska sjöfolket förväntar sig någon nationalbelöning för uppförandet under krigsåren, men de ha förhoppningar på att i någon mån ihågkommas, då en utskiftning skall göras av vinstmedel, som knappast skulle hava uppkommit, ifall sjöfolket icke under synnerligen svåra förhållanden ådagalagt den osjälvskhet och det uppoffrande mod, som under krigsåren väckte vår beundran. Och det torde bli synnerligen svårt att, genom en hänvisning till statsverkets finansiella ställning, undertrycka det missmod och den smärtkänsla, som skulle uppstå, i fall sjöfolket i fråga om användningen av dessa vinstmedel i intet avseende ihågkommes.

Anordnandet av en effektiv sjömanspensionering har under många år både enskilt och offentligt framställts som ett önskemål. Med anledning av en av oss motionsvis framförd hemställan beslöt 1919 års riksdag att hos Kungl. Maj:t anhålla om en allsidig utredning, huruvida och på vad sätt en förbättrad allmän pensionering av sjömän skulle kunna åvägabringas. Hindrad av andra utredningsuppgifter har den kommitté, till vilken utredning av ärendet hänsköts, först helt nyligen tagit itu med frågan om sjömanspensioneringen. Arbetet med utredningen är ännu på ett allt för tidigt stadium, för att någon pensioneringsplan skall kunna framläggas. Så mycket har emellertid framgått, att ett tillskott av allmänna medel är erforderligt, för att en förbättrad sjömanspensionering under närmaste tiden skall kunna träda i verksamhet.

Även andra sjöfartsändamål kunna måhända bära tillgodoses genom överskottsmedel i krigsförsäkringsfonden, och förmoda vi, att framställningar härom komma att göras vid den slutliga avvecklingen av krigsförsäkringskommissionens rörelse. Vi åtnöja oss emellertid nu att hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, huruvida vid den slutliga avvecklingen av krigsförsäkringskommissionens verksamhet ett lämpligt belopp måtte reserveras som grundplåt till en förbättrad sjömanspensionering.

Stockholm den 21 januari 1921.

Alex. Thore.

Olof Olsson,
Kullenbergstorp.